

Wandeling door het Aachener- en Augustinerwald

Harry Boelen, Maastricht

Deze boswandeling voert u, over goed begaanbare wegen, door de uitgestrekte bossen van het Aachenerwald en het Augustinerwald. Samen hebben de bossen een oppervlakte van 1350 hectare en strekken zich uit over de landsgrens naar België. In het noorden raakt het Aachenerwald het drielandenpunt bij Vaals. Het is het belangrijkste recreatiegebied van de stad Aken. De bossen hebben meer als 100 kilometer wandelpaden waarvan we met het lopen van dit voetspoor ca. 15 kilometer zullen bewandelen. Inkorten tot ca. 11.5 kilometer is mogelijk. De laatste kilometer van de wandeling voert u over het prachtige Waldfriedhof met zijn indrukwekkende, 27 meter hoge, Bismarckturm.

Het vertrekpunt

We starten de wandeling vanaf hotel restaurant Bismarckturm, Monschauerstrasse 44, 52076 Aken. Vanuit Vaals nemen we de rondweg rondom Aken en houden de richting Monschau aan. De Monschauerstrasse maakt deel uit van deze rondweg. De groene milieusticker voor Aken heeft men op deze rondweg niet nodig. Op de weg naast het hotel, de Rote-Haag-Weg, is voldoende parkeermogelijkheid.

Startplaats bij hotel restaurant Bismarckturm

De wandeling

Komend uit Restaurant Bismarckturm (**Punt 1**) gaan we over de Rote – Haag – Weg naar rechts, maar al snel nemen we, direct voorbij de parkeerplaats van het hotel, het meest rechtse bospad naar rechts. We zien hier het paaltje van Knotenpunt 21.

In 2015 heeft de stad Aken een wandel knooppuntennetwerk ingericht met 90 knooppunten met een totale lengte van 78 kilometer. Regelmatig komen we in dit voetspoor dit knooppuntennetwerk tegen.

Een pad naar rechts bij Knotenpunt 20 negeren we. Op het kruispunt bij Knotenpunt 22 blijven we rechtdoor lopen richting het sportveld. Onze weg gaat dalen en beneden

negeren we een paadje naar rechts. We stijgen weer en boven, op het kruispuntje, gaan we naar links. Dit paadje brengt ons op een viersprong met houten wegwijk. Hier nemen we de tweede weg van rechts. Op het kruispunt met een asfaltweg blijven we rechtdoor lopen over de brede weg met links van ons weiland. Op de Y – splitsing houden we rechts aan en komen dan al snel aan de oever van een stuwmeertje. (**Punt 2**) We volgen nu het wandelpad helemaal rondom het meertje

Idyllisch stuwmeertje

om uiteindelijk, bij een links gelegen speeltuintje, uit te komen op een smalle asfaltweg. Hier gaan we naar links. We komen dan al snel op een kruising. Hier nemen we de bosweg naar rechts. We hebben nu rechts van ons weiland en links bos. Het pad brengt ons op een brede dwarsweg. Hier gaan we naar rechts en nemen dan na ca. 80 meter de weg naar links. Op de dwarsweg gaan we naar links. Op het schuine kruispunt blijven we rechtdoor lopen. We bereiken een kruispunt met een grote picknickplaats met schuilhut en enkele speeltoestellen. We zijn hier bij de Pionierquelle, een bron die zich links vóór de schuilhut bevindt. (**Punt 3**)

De Pionierquelle is aangelegd in 1939-1940 door pioniertroepen die in de omgeving gelegerd waren. De schuilhut draagt dezelfde naam.

Picknickplaats bij de Pionierquelle

We blijven op dit kruispunt bergopwaarts rechtdoor lopen. Op het schuine kruispunt blijven we rechtdoor lopen. Als we bijna boven zijn negeren we de weg naar links. Even verder houden we op de splitsing rechts aan. We moeten nu even opletten: na ca. 200 meter, onze weg is weer even iets omhoog gegaan, nemen we op het hoogste punt van onze weg, het bospaadje naar rechts omhoog. Als we boven zijn bereiken we de "top" van de Martinsberg met schuilhut en infobord. Deze plek heet Siebenpfade vanwege de zeven paden die hier samen komen. Wij nemen hier de brede weg naar links. (Vanuit het pad gezien waar we vandaan zijn gekomen is dit dus de tweede weg van links)

Schuilhut op de Martinsberg

Deze weg blijven we volgen tot ca. 100 meter vóór een asfaltweg. Hier nemen we op het kruispunt de bosweg naar links. **(Punt 4)** Op het schuine kruispunt bij Knotenpunt 70 blijven we rechtdoor lopen. 100 meter verder negeren we de weg naar links. Op de brede dwarsweg gaan we naar links. We komen op een kruispunt met rustbank en blijven hier rechtdoor lopen. Ook op twee volgende, schuine, kruispunten blijven we steeds rechtdoor lopen en blijven de weg volgen tot op een grote parkeerplaats met schuilhut. **(Punt 5)**

De Natuurgids 2018-1 | 18

Paddenstoel schuilhut

We gaan hier naar rechts en steken via de voetgangersoversteekplaats de drukke Monschauerstrasse over om onze weg over de brede bosweg rechtdoor te vervolgen. We lopen nu over een stuk van de "Wanderweg der Deutschen Einheit"

Deze wandelweg is vernoemd naar de dag van de Duitse eenheid, een nationale feestdag in Duitsland die gevierd wordt op 3 oktober, de verjaardag van de Duitse hereniging in 1990.

We blijven deze weg volgen tot op een kruispunt van brede boswegen met rustbank en infobord. We gaan hier even naar rechts en nemen dan op de Y – splitsing de weg naar links. We lopen nu in het Augustinerwald welke deel uitmaakt van het uitgestrekte Aachenerwald.

Het Augustinerwald is het oudste deel van het Aachenerwald. Het ecosysteem is hier van grote betekenis. Er staan nog vele eiken die meer als 300 jaar oud zijn en meerdere planten en dieren die hier voorkomen staan op de rode lijst.

Een bospad naar rechts negeren we. We komen op een dwarsweg bij Knotenpunt 79. **(Punt 6)**

De korte route

Wandelaars voor de korte route gaan op dit punt naar links en steken even verder het houten bruggetje over de Beverbach over. We lezen nu verder bij << >> Lange en korte route komen hier weer samen.

De lange route

Wandelaars voor de lange route gaan op deze dwarsweg naar rechts. links van ons stroomt de sterk meanderende Beverbach.

De Beverbach is een ca. 9 kilometer zijrivier van de rivier de Worm. Zij meandert links en rechts van de Monschauerstrasse om bij de

Meanderende Beverbach

Brabantstrasse, even buiten het centrum van Aken, ondergronds in de rivier de Worm uit te monden..

Op de splitsing bij Knotenpunt 80 gaan we naar links het bruggetje over en houden dan meteen op de splitsing rechts aan. We komen op een kruispunt bij een paddenstoel schuilhut. We blijven hier rechtdoor lopen. We blijven deze slingerende bosweg volgen tot op een schuine kruising. Hier nemen we de weg naar links. **(Punt 7)** We hebben nu rechts van ons de afrastering van Camp Hitfeld.

Camp Hitfeld werd in 1946 gebouwd als onderdeel van de geallieerde bezetting in Nordrhein Westfalen en werd tot 1992 gebruikt als Belgisch militair basiskamp. Het kamp in Hitfeld werd gebruikt voor distributie van militaire goederen en post voor alle Belgische militairen die in Duitsland gelegerd waren. Na 1992 kwam het leeg te staan en is het vervallen tot een ware gribus. In de afgelopen 25 jaar zijn vele ideeën gepasseerd in het stadhuis van Aken, maar tot op heden is er nog geen acceptabele oplossing voor het 43 hectare groot gebied gevonden. Waarschijnlijk is een miljoenen kostende bodemsanering van de sterk vervuilde grond hier debet aan.

Vervallen Camp Hitfeld

We blijven de weg volgen tot op het einde van het bos en nemen hier de dalende bosweg naar links. We lopen nu over een stuk van de Pilgerweg die loopt van Aken naar Kornelimünster. Rechts zien we de huizen van het dorp Hitfeld. Een weg naar links negeren we. We blijven onze weg nu steeds volgen. Later gaat onze weg dalen en beneden negeren we een weg naar links en steken het bruggetje over de Beverbach over. We zijn nu terug bij Knotenpunt 80 waar we eerder in de wandeling ook reeds waren. We gaan hier naar rechts en lopen over een bekend stukje langs de Beverbach. We negeren een weg naar links. **(Punt 6)** We lopen rechtdoor en steken via een houten brug de Beverbach over.

<< >> Lange en korte route komen hier weer samen

We volgen de weg door het bos omhoog. Op het kruispunt van brede boswegen, bij Knotenpunt 78, nemen we de dalende weg naar links. Beneden op het kruispunt blijven we rechtdoor lopen over de houten brug.

Forsthaus Schöntal

Onze weg gaat stijgen en we bereiken een geasfalteerde dwarsweg. **(Punt 8)** Hier gaan we naar rechts met links van ons de omheining van het Waldfriedhof.

30 meter vóór de verkeersweg, recht voor ons zien we Forsthaus Schöntal met manege, nemen we de bosweg naar links die ons verder langs de omheining voert van het kerkhof. We blijven dit pad tot op het einde volgen en komen dan bij de achteringang van het kerkhof. **(Punt 9)** We kunnen hier een keus maken:

1. We vervolgen onze weg naar links verder langs de afrastering en blijven dit pad volgen tot op de verkeersweg. Hier gaan we naar rechts en zijn dan terug op ons startpunt bij hotel restaurant Bismarckturm.
2. Het is echter zeer de moeite waard om onze weg te vervolgen over het prachtig aangelegde Waldfriedhof met zijn indrukwekkende Bismarckturm.

Kiezen we voor de wandeling over het kerkhof dan nemen we hier de poort naar links welke ons op het Waldfriedhof brengt. We moeten hier wel even opletten hoe laat het Waldfriedhof gesloten wordt. Dit staat aangegeven op het groene bord direct bij de ingang.

Op het Waldfriedhof liggen ruim 5000 slachtoffers uit de eerste en tweede wereldoorlog. Een apart veld op het kerkhof is ingeruimd voor Russische gevallen. Centraal op het kerkhof staat de 27 meter hoge Bismarckturm die geopend werd in 1907, gemaakt in de vorm van een grote "B" van Bismarck, met een kroon erop. De Aachener Bismarcktoren is één van de 173 overgebleven, van de voormalige 240, Bismarcktorens die in Duitsland werden opgericht ter herinnering aan de stichter van het Duitse Rijk Otto von Bismarck.

Bismarckturm op het Aachener Waldfriedhof

We lopen hier over de brede asfaltweg rechtdoor. We passeren al snel een schuilhut en even verder blijven we op het kruispunt rechtdoor lopen. Direct hierna gaan we op het volgende kruispunt naar rechts. Op het dwarspad vóór de graven van oorlogsslachtoffers gaan we naar rechts. Al snel komen we op een kruispunt met een asfaltweg en gaan hier over het asfalt naar links. Op de dwarsweg gaan we naar rechts en onze weg wordt hier onverhard. We zien nu links en rechts van ons graven van oorlogsslachtoffers. Een weg naar rechts negeren we, we draaien dus met onze weg mee naar links. We blijven de weg langzaam omhoog volgen en houden op de Y – splitsing rechts aan. We zijn dan weldra bij de

Bismarckturm. We blijven onze dalende weg voorbij de Bismarcktoeren volgen en gaan bij de omgekeerde Y – splitsing scherp terug naar rechts. Deze weg die parallel loopt met de verkeersweg blijven we tot beneden volgen en verlaten het Waldfriedhof naar links door de stalen toegangspoort. Op de verkeersweg gaan we naar rechts en zijn dan weldra terug bij hotel restaurant Bismarckturm waar we onze wandeling gestart zijn.

*Foto's van de schrijver
Routekaartje: Rim Beckers*

